

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Domov mládeže

**Střední odborná škola obchodu a služeb, Střední odborné učiliště,
Odborné učiliště a Učiliště, Třebíč Sirotčí 4**

Sirotčí 4, 674 01 Třebíč

Identifikátor: 610 250 451

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá strana

Školský úřad Třebíč, Otmarova 3, 764 01 Třebíč

Termín konání orientační inspekce: 20. a 21. březen 2000

Čj.	114 133/2000-11028
Signatura	ok4lt203

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovný program

Koncepce výchovně vzdělávací práce domova mládeže je formulována v „Celoročních úkolech činnosti“ se stanovením následujících priorit - zajištění podílu žáků na činnosti domova mládeže (ustavení a zapojení Domovní rady žáků), podpora sebehodnocení, orientace na celospolečenské problémy v oblasti sociálně patologických jevů, zajištění kvalitní přípravy žáků na vyučování, rozšiřování všestranného rozhledu a rozvíjení mimoškolních zájmů žáků. Roční program činnosti je rozpracován do měsíců v denících výchovných skupin. Vzhledem k tomu, že jsou v domově mládeže soustředěni žáci navštěvující 13 různých učebních oborů, výchovně vzdělávací činnost domova mládeže respektuje jejich specifika a umožňuje žákům individuální program. Výchovné a vzdělávací působení je zaměřeno na získání všeobecného přehledu s ohledem na věkovou skladbu ubytovaných žáků, jejich schopnosti a zájmy. Organizátory volnočasových aktivit jsou ve většině případů vychovatelky. Počet zájmových kroužků je částečně omezený vzhledem k menšímu počtu žáků a vychovatelů. Pravidelná činnost domova mládeže je situována do sportovní a výtvarné činnosti a dramatické výchovy. Žáci mají možnost navštěvovat akce organizované jinými subjekty (protidrogovým centrem, bezpečnostní agenturou, firmou Oriflame, Akademií J. A. Komenského apod.). Žáci jsou o nabídce informováni prostřednictvím vychovatelek a nástěnné tabule. Ubytovaným je umožněna návštěva individuálních činností (sportovní tréninky, karate, country tanec apod.).

Domov mládeže spolupracuje se školami a s protidrogovým centrem v realizaci preventivního protidrogového programu. Je prováděna osvěta formou besed a videoprogramů.

Česká školní inspekce hodnotí výchovně vzdělávací program domova mládeže jako velmi dobrý.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Domov mládeže se nachází ve třetím podlaží školní budovy B v Třebíči Borovině. V domově mládeže působí vedoucí vychovatelka a tři další pracovnice. Výchovně vzdělávací činnost je plně odborně i pedagogicky zajištěna. Vedoucí vychovatelka má další způsobilost pro speciální školství. Průměrné věkové složení vychovatelek je 44 let. V pedagogickém sboru chybí mužská složka. Vedení domova mládeže využívá z části osobnostního zaměření pracovníků při řízení zájmové činnosti (ruční práce, výtvarná a dramatická výchova). Externí pracovníci nejsou využíváni.

Všechny pokoje jsou II. kategorie, většinou dvoulůžkové se společným sociálním zázemím. Vybavení ubytovacích místností je v dobrém stavu a odpovídá požadavkům pro provoz domova. Žákům je umožněna individuální výzdoba prostor. Ubytovanými žáky je využívána lednička, mikrovlnná trouba a rychlovarná konvice. Toto vybavení není vhodně umístěno (chodba, sborovna, místnost pro počítače). V prostorách nejsou k dispozici kuchyňky pro přípravu teplých nápojů a jednoduchých jídel. Pitný režim zajišťuje v odpoledních hodinách školní jídelna. Žáci mohou používat drobné elektrospotřebiče (rádia, magnetofony, fény, kulmy, holící strojky). Podmínky užívání jsou určeny a bezpečnostní opatření provedena.

K realizaci zájmových a spontánních aktivit slouží společenská místnost, místnost pro stolní tenis, počítače a pracovna vybavená šicími stroji. Tyto místnosti nejsou funkčně zařízeny. V knihovně domova mládeže chybí odborná literatura a encyklopedie. V omezeném množství jsou zastoupeny příručky s aktuální tematikou (AIDS, drogy, sexuální výchova, počítače).

K dispozici žákům je videotéka. Nejvíce využívanými pomůckami jsou dva počítače, přenosné televizory, video, společenské hry, vybavení pro stolní tenis a tělocvičné náčiní. Z tisku je k dispozici jeden výtisk deníku Mlada fronta dnes. Část ubytovaných žáků využívá školní knihovnu, posilovnu, tělocvičnu a volejbalové hřiště.

Organizace režimu dne a počet žáků na pokojích odpovídá psychohygienickým zásadám. Podmínky pro individuální studium žáků jsou zajištěny ve volných ubytovacích prostorách.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnost domova mládeže byla inspekcí sledována na základě realizace ročního plánu a měsíčního programu výchovných skupin. Organizace provozu, metody a formy činnosti ve větší míře zajišťovaly plnění stanovených úkolů. Menší pozornost byla věnována všestrannému rozvoji žákovy osobnosti. Činnost odpovídala věkové struktuře, schopnostem a částečně zájmům žáků. Práce s výchovnou skupinou nebyla účelně využita.

Studijní výsledky žáků jsou pravidelně sledovány a evidovány. Příprava na vyučování je většinou organizována v rámci individuálního studia. Při neuspokojivém prospěchu žáka jsou přijímána opatření - potřebné prodloužení studijní doby, kontrola přípravy a konzultace. Je navázána spolupráce s třídními učiteli a rodiči. Sledováním pravidelné přípravy na vyučování vychovatelky podporují a rozvíjejí studijní návyky a sebehodnocení žáků. Podmínky pro rozvíjení talentů jsou vytvářeny okrajově, pozornost je spíše věnována společným aktivitám. V letošním školním roce byly uskutečněny besedy: Kouření není moderní, Drogy a mládež, Chceš zabít, Nebezpečí hazardních a počítačových her, Šikana ve škole, Zázrak života a Památná místa našich dějin.

Soukromí žáků je v domově mládeže respektováno. Žáci starší osmnácti let jsou v režimu dne zohledňováni při stanovení vycházek. Na úklidu ložnic se vhodnou formou podílejí žáci. Celodenní stravování je účelně organizováno a zajištěno ve školní jídelně.

Organizaci a průběh výchovně vzdělávací činnosti hodnotí ČŠI jako dobrou.

Motivace a hodnocení

V domově mládeže je využíváno výchovných opatření stanovených vyhláškou. O využití výchovných opatření rozhoduje pedagogická rada. Pro hodnocení úklidu na pokojích je stanovena bodová stupnice. Systém dalšího pozitivně motivačního hodnocení žáků není prokazatelně uplatňován. Žáci jsou ve většině případů hodnoceni ústně.

Výchovná opatření byla využita s ohledem na zjištění konzumace alkoholu. Užívání drog a šikánování v domově mládeže nebyly zjištěny. Vychovatelky hledají příčiny při selhání žáka a zajišťují pro něj odbornou pomoc. Žáci jsou vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Jsou uplatňovány prvky vzájemné spolupráce zvláště v přípravě na vyučování. Podpora soutěživosti mezi skupinami a žáky nebyla zjištěna.

Motivace a hodnocení jsou v domově mládeže na dobré úrovni.

Interakce a komunikace

Vychovatelé pracují se žáky na základě demokratického přátelského přístupu a vzájemné tolerance. Komunikace mezi vychovatelkami a žáky je založena na daných pravidlech, která žáci respektují. Žáci jsou cíleně vedeni k vyslovení vlastního názoru a k diskusi. Chod domova mohou ovlivňovat prostřednictvím Domovní rady složené z třinácti zástupců žáků. Domovní rada se vyjadřuje k činnosti DM, k řešení přestupků, ke kvalitě stravování, k aktuálním problémům a participuje při tvorbě řádu domova mládeže. Připomínky jsou v rámci možností akceptovány.

Mezi vychovatelkami a žáky byly sledovány velmi přátelské vztahy založené na respektu a spolupráci.

Interakce a komunikace v domově mládeže je na velmi dobré úrovni.

Celkové hodnocení výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže

Výchovný program, interakce a komunikace v domově mládeže jsou zjištěny na velmi dobré úrovni. Podmínky, organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako dobré.

Česká školní inspekce hodnotí celkově výchovně vzdělávací činnost domova mládeže jako dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry domova mládeže jsou stanoveny v „Celoročních úkolech činnosti“ s určením priorit. Jsou zaznamenány spolu s měsíční plány práce v Deníku výchovné skupiny. Na plánování se podílejí všechny vychovatelky. Programy vznikají za účasti Domovní rady žáků. Samostatně jsou plánovány společné kulturní a vzdělávací akce. Strategie není uplatňována v návaznosti jako ucelený systém.

Cílená a systematická pozornost je věnovaná prevenci sociálně-patologických jevů. Plánování v této oblasti je funkční.

Ve výroční zprávě školy za školní rok 1998/99 nejsou informace o domovu mládeže uvedeny.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu, rozsah a účelnost plánováním vzhledem k velikosti a podmínkám domova mládeže jako dobrou.

Organizování

Na základě celkového stávajícího počtu 58 žáků jsou stanoveny tři výchovné skupiny s ohledem na věkovou skladbu. Počty vychovatelek odpovídají legislativě. Penzionový typ ubytování pro žáky starší osmnácti let není využíván. Cyklus služeb je rozvržen do tří měsíců. Je zohledněna potřeba nepřetržitého provozu domova mládeže z důvodu návaznosti zvláště na praktickou výuku. Rozpis služeb umožňuje realizaci výchovně vzdělávacího poslání domova, odpovídá počtu žáků a jejich potřebám. Noční služby jsou účelně zajištěny. Vedoucí vychovatelka je zahrnuta do zveřejněného rozvrhu služeb. Stanovený režim umožňuje reagovat na potřeby žáků zvláště při individuálním studiu a v řízených aktivitách. Řád domova mládeže

je v souladu s platnými právními normami a účinně naplňuje výchovně vzdělávací poslání domova. Žáky starší osmnácti let respektuje v oblasti denního režimu. Přílohou vnitřního řádu je rozvrh režimu dne, vymezení přestupků - využívání výchovných opatření a vnitřní řády dalších používaných prostor. Vnitřní řád domova obsahuje vedle povinností i práva žáků v rovnoměrném zastoupení. Řád je pro žáky i zaměstnance veřejně přístupný. Zákonní zástupci s ním byli na třídních schůzkách rodičů seznámeni.

Kritéria pro přijímání žáků jsou stanovena a dodržována. Kapacita domova mládeže je vzhledem k údaji uvedeném v Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě (100 žáků) využita na 58 %.

Povinnosti vychovatelů jsou stanoveny, kompetence delegovány. Pravomoci zaměstnanců jsou v souladu s jejich pracovní náplní. Je stanovena pedagogická rada složená ze všech pedagogických pracovníků. Na pravidelných schůzkách řeší aktuální problémy a rozhoduje o výchovných opatřeních. Zápisy z jednání činnost dokladují.

Protidrogovým koordinátorem je vedoucí vychovatelka. Spolupracuje s výchovnými poradci a koordinuje činnost ostatních vychovatelek zvláště při zapojení domova mládeže do projektů „Škola bez drog“ a „Otevřené dveře“. Protidrogový koordinátor zajišťuje účast žáků domova mládeže na besedách a společenských akcích pořádaných v rámci projektů, spolupracuje s protidrogovým centrem, psychologem i psychiatrem, sociálním odborem OÚ a policií.

Povinná dokumentace - přihláška do domova mládeže a denní záznam - nejsou vedeny na předepsaných tiskopisech. V deníku výchovné skupiny není dodržen předpis pro vyplňování.

Zaměstnanci a žáci mají přístup k potřebným informacím. Ochrana osobních dat pracovníků i žáků je zajištěna.

Systém komunikace se zákonnými zástupci ubytovaných žáků je založen na osobním, telefonickém i písemném kontaktu. Informace jsou podávány rodičům na třídních schůzkách. Zápisy z ústního jednání s rodiči problémových žáků byly předloženy.

Při řešení výchovných problémů spolupracuje vedení domova mládeže se subjekty, jejichž žáci jsou v domově umístění (SOU zemědělské - 13 žáků, Soukromá SOŠ - 1 žák, SPŠ technická - 1 žák).

Organizační struktura umožňuje účinné řízení domova mládeže, je hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení uplatňuje demokratický způsob řízení. Přenesené kompetence jsou realizovány. Není v plné míře efektivně využita motivace přispívající k iniciativnímu a tvořivému přístupu pracovníků.

Zástupkyně vychovatelek se zúčastnila semináře pro výchovné pracovníky v domovech mládeže. Ostatní vychovatelky byly s obsahem kurzu seznámeny. Další vzdělávání je uplatněno v jednom případě - dálková forma vysokoškolského studia pro získání titulu Mgr. Ostatní formy vzdělávání pracovníků nebyly předloženy. Pro sebevzdělávání chybí odborná literatura a časopisy.

Kritéria hodnocení pracovníků jsou stanovena a zaměstnanci s nimi byli prokazatelně seznámeni.

České školní inspekce hodnotí vedení a motivování pracovníků jako dobré.

Kontrolní mechanismy

Vzhledem k obsahu kritérií hodnocení sleduje vedoucí vychovatelka v kontrolní činnosti plnění pracovních povinností, docházku, vedení povinné dokumentace, zájmové činnosti a plnění mimořádných úkolů. Účinnost zpětnovazebních mechanismů byla převážně prokazatelně zjištěna v organizační činnosti. Systém pravidelné kontroly zvláště vzhledem k výchovně vzdělávacímu procesu není v plné míře uplatňován. Analýza výsledků kontrol je založena na ústním jednání s pracovníky. Plnění následných opatření a odstranění nedostatků bylo zjištěno.

Česká školní inspekce hodnotí řízení v této oblasti jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení domova mládeže je ve svém celku funkční a operativní.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu řízení jako dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě,
- povinná dokumentace domova mládeže,
- Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99,
- organizační řád,
- vnitřní řady dalších používaných prostor,
- roční a měsíční plán činnosti,
- režim dne,
- plán protidrogového koordinátora,
- minimální protidrogový preventivní program a projekty,
- přehled kvalifikovanosti pracovníků,
- kritéria hodnocení pedagogů,
- povinnosti zaměstnanců,
- přehled čerpání finančních prostředků,
- zápisy z pedagogických rad a porad,;
- zápisy z prováděných kontrol.

ZÁVĚR

Pozitiva

- návaznost programu domova mládeže na výchovně vzdělávací program škol,
- zapojení domova mládeže do programu prevence sociálně patologických jevů,
- sledování studijních výsledků žáků - podpora studijních návyků,

- výchova žáků k vyjádření vlastního názoru,
- výchova k sebekontrolě a sebereflexi,
- činnost Domovní rady žáků vzhledem k ovlivňování života domova mládeže,
- rovnoměrné zastoupení práv a povinností žáků ve školním řádu.

Negativa

- materiální zázemí domova mládeže není optimální (kuchyňky, pracovny, knihovna),
- není v plné míře uplatněna práce s výchovnou skupinou,
- v knihovně chybí studijní materiály, encyklopedie a odborná literatura,
- nejsou v plné míře využity zájmové aktivity,
- systém pravidelné kontroly není v plné míře uplatňován,
- povinná dokumentace - přihláška do DM a denní záznam nejsou vedeny na předepsaných tiskopisech,
- v deníku výchovné skupiny není dodržen předpis pro vyplňování.

Závěry

Program domova mládeže navazuje na programy škol ubytovaných žáků. Vzhledem k zaměření vlastní školy na obchod a služby - s přihlédnutím k nepravidelnému časovému režimu žáků (účast na praktickém výcviku - zajišťování recepcí, rautů, prezentačních akcích firem a institucí) je domov mládeže jako součást školy potřebnou institucí.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti a úroveň řízení v domově mládeže je Českou školní inspekcí hodnocena jako dobrá.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě výše uvedených skutečností je domov mládeže celkově hodnocen jako dobrý.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaromíra Karbašová

Jaromíra Karbašová v. r.

V Třebíči 24. března 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. 3. 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Libuše Kolářová

Libuše Kolářová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti domova mládeže dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Na vědomí

ŠÚ Třebíč

MŠMT ČR

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Třebíč	2000-04-26	191/2000
Zřizovatel MŠMT ČR	2000-04-26	190/2000

Připomínky ředitelky

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány.